

Beszámoló a Litéri Települési Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Litér község Települési Értéktár Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) a 2024-ben előirányzott és már hagyománnyá váló programjainak megvalósításán dolgozott a 2025-ös évben.

A Bizottság 2025-ben 6. alkalommal kívánta megrendezni a hagyományos március 15-i Nemzetőr Emléktúrát, amelynek előkészületi munkáit elvégezte. Az emléktúrával 2018 óta az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc, valamint az egykori litéri nemzetőr kapitányság, és a litéri, királyszentistváni és sólyi honvédek emléke előtt kívánunk tisztelegni. Ezen emléktúra kiváló példája a regionális együttműködésnek és közösségépítésnek, hiszen Királyszentistván és Sóly önkormányzataival közös szervezésű rendezvényen tiszteleghettek a résztvevők az 1848–1849-es események, országos és helyi hőseink előtt. A három falu lakosain túl minden évben Veszprémből és a térség más településeiről is csatlakozni szoktak a túránkhoz. Az emléktúra minden évben a sólyi szőlőhegy „Nyitott pincék” rendezvényéhez is csatlakozik, ahol a sólyi és litéri szőlősgazdák vendégelik meg a túrázókat, itt nyílik minden évben lehetőség a kötetlen és jó hangulatú beszélgetésekre. A 2025-ös évben azonban a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt végül nem került megrendezésre a Nemzetőr Emléktúra.

A Bizottság a megelőző évekhez hasonlóan részt vett a község minden nemzeti ünnepségének szervezésében, illetve aktív részese volt ezen eseményeknek, mint a március 15-i, a június 4-i Nemzeti Összetartozás Napja, valamint az augusztus 20-i és az október 23-i nemzeti ünnepségek is kiemelt jelentőségűek voltak a Bizottság szempontjából.

A Bizottság elé 2025-ben egyetlen új értéktári javaslat érkezett: a hősi emlékmű. Az emlékművet már régóta fel kívánta venni a Bizottság a települési értéktárba, azonban a rajta szereplő második világháborús litéri hősök és polgári áldozatok azonosítása még komolyabb történeti kutatómunkát igényelt. 2025-ben lakossági észrevétel történt a második világháborús emléktáblákon szereplő nevek olvashatatlaná válásáról, így az önkormányzat előirányozta a táblák felújítását, kicserélését. A múlt szeptember hónapban végezte el a Bizottság a második világháborús hősi halottak és polgári áldozatok azonosítását, melynek köszönhetően az addig 34 személy neve 43-ra bővült. Az eredeti táblákat 1989-ben közadakozásból készítették és helyezték el az emlékművön, és akkor csak a helyi lakosság és a leszármazottak emlékezetére támaszkodtak, levéltári kutatást nem végeztek, emiatt maradt le 10 litéri személy neve, s került fel 1 személy tévesen. A kutatás elvégzését követően 2026 márciusára irányozta elő a Bizottság és az önkormányzat az emlékmű valamennyi táblájának kicserélését, ezzel egyidejűleg a hősi emlékmű tényleges települési értéktárba felvétele is 2026-ban valósult meg.

Litér, 2026. május 11.

Fekete Tamás s. k.

a Litéri Települési Értéktár Bizottság elnöke